

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення сто другої позачергової
сесії Березанської міської ради
восьмого скликання
06.02.2025 № 20

**ПРОГРАМА
РОЗВИТКУ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК
ДЕРЖАВНОЇ В УСІХ СФЕРАХ СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ
БЕРЕЗАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ НА 2025-2027 РОКИ**

м. Березань
2025 рік

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя Березанської міської ради на 2025-2027 роки (далі – Програма) спрямована на зміцнення мовно-культурної єдності, усунення суперечностей мовної ідентичності та мовних практик українців, розширення суспільно-комунікативних функцій державної мови та формування цілісного мовно-культурного простору. Для цього необхідне застосування ефективних підходів та інструментів.

Крім того, зростає запит серед громадян України, зокрема внутрішньо переміщених осіб, на отримання можливостей як для опанування української мови, так і для підвищення рівня володіння нею, а також збільшення україномовного культурного продукту, розширення доступу до нього.

Основною метою більшості громадян України стало прагнення розірвати будь-які зв'язки з державою-агресором та позбутися будь-якої залежності від неї. Деколонізація та дерусифікація культурного простору та простору пам'яті стали важливими складовими цього процесу.

Програма розроблена відповідно до законодавчих та нормативних актів: Закону України „Про забезпечення функціонування української мови як державної“, Концепції державної мовної політики, схваленої Указом Президента України від 15.02.2010 № 161/2010, Стратегії популяризації української мови до 2030 року „Сильна мова - успішна держава“, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.07.2019 № 596-р, розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.03.2024 № 243-р „Про затвердження Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року“, Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Київській області на 2023-2025 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 07.12.2023 № 758-22-VIII), які визначають правові, організаційні та фінансові засади функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя.

II. МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ

Метою Програми є забезпечення додержання конституційних гарантій і створення умов для всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Березанській міській раді, сприяння опануванню української мови та підвищення престижу використання, посилення її ролі в українському суспільстві як засобу зміцнення державної єдності, захисту національного мовно-культурного та мовно-інформаційного простору, підтримка розвитку національної культури.

Основні завдання Програми:

зміцнити статус української мови як державної;

забезпечити використання української мови в усіх сферах суспільного життя;

посилити функції державної мови як об'єднавчого і консолідуючого чинника в суспільстві і засобу зміцнення державної єдності;
визначити та здійснити заходи для підвищення культури мовлення;
розширити простір уживання української мови в засобах масової інформації та інтернет-мережі.

Передбачені кроки покликані формувати національно свідомого громадянина України, який буде здатний реалізувати свої права та виконати покладені на нього Конституцією України обов'язки.

ІІІ. ОБГРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ І ЗАСОБІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ, СТРОКИ ВИКОНАННЯ

Досягнення мети Програми передбачається завдяки реалізації таких заходів:

зміцнення державного статусу української мови, дотримання розробленого державою дієвого механізму її захисту, розвитку та популяризації;
забезпечення дотримання посадовими і службовими особами органів місцевого самоврядування, іншими посадовими та службовими особами вимог Закону щодо обов'язковості використання державної мови під час виконання своїх посадових обов'язків, недопущення її дискримінації;
мотивування населення громади до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, запровадження та реалізації відповідних проєктів;
розроблення та створення мережі курсів з вивчення української мови (зокрема дистанційних та онлайн курсів) для різних категорій осіб на безоплатній основі, здійснення інших заходів щодо сприяння опануванню державної мови;
покращення якості викладання державної мови в закладах освіти;
підтримка інновацій, нових знань та розвитку сучасних культурних індустрій, збільшення кількості та покращення якості україномовного аудіовізуального культурного продукту у соціальних мережах, створення власного контенту такого характеру у громаді;
сприяння створенню інформаційної, зокрема медійної, україномовної продукції для жителів громади різного віку;
сприяння створенню у громаді освітніх, теле- та радіопрограм, онлайн курсів з української історії та культури тощо;
створення умов для підвищення обізнаності громадян про порядок застосування норм законодавства про державну мову у відповідних сферах, забезпечення реалізації громадянами права на одержання інформації та послуг українською мовою, зокрема через медіа, рекламу, розширення україномовного інформаційного простору, у тому числі за кордоном.

Оцінка стану виконання Програми буде проводитися у рамках проведення моніторингу реалізації її завдань і заходів.

За результатами щорічної оцінки ефективності виконання Програми у разі потреби може здійснюватися перегляд її завдань і заходів.

Програма розрахована на реалізацію заходів протягом 2025-2027 років.

IV. ОЧІКУВАНІ КІНЦЕВІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Виконання Програми забезпечить:

практичну реалізацію статті 10 Конституції України щодо всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя Березанської міської ради;

обов'язкове використання української мови як державної в офіційно-діловій сфері, публічному управлінні, засобах масової інформації;

унормоване функціонування української мови в закладах соціальної сфери; зміцнення комунікативного потенціалу української мови та покращення мовної культури населення регіону;

підтримку наукових робіт, предметом дослідження яких є українська мова, література і культура;

неухильне дотримання надавачами послуг у сферах торгівлі, медичного, транспортного та соціального обслуговування законодавчих актів щодо використання державної мови в процесі професійного спілкування.

Виконання Програми забезпечить поширення функцій та сфер застосування державної мови, розвиток української культури в усіх її проявах, формування цілісного національного інформаційно-культурного простору.

V. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМИ

Розвиток галузі культури Березанської міської ради реалізується в межах загального обсягу видатків, передбачених в бюджеті ради на відповідні роки, а також передбачає залучення позабюджетних коштів інвесторів, меценатів, громадських фондів, інших юридичних і фізичних осіб, у відповідності до чинного законодавства України.

VI. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ І ЗАХОДІВ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ, ІНДИКАТОРИ ПРОГРАМИ

Перелік завдань і заходів Програми та очікувані результати, індикатори програми наведені у додатку 2 до Програми.

VII. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ ПРОГРАМИ

Звітування про хід виконання Програми до кожного року, що настає за звітним, здійснює Відділ культури Березанської міської ради на засіданні сесії міської ради.

Системний моніторинг реалізації Програми проводиться усіма відповідальними виконавцями. Співвиконавці надають Відділу культури Березанської міської ради звіт про виконання програми щоквартально до 05 числа місяця, що настає за звітним періодом, узагальнену інформацію за рік до 05 січня кожного року за звітним.

Інформування громади про заплановані заходи проводиться через офіційні сайти, соціальні мережі.

Контроль за виконанням Програми покласти на заступника міського голови згідно з розподілом обов'язків.

Секретар міської ради

Олег СИВАК